

UUDISED

Uduga eksinuid asus otsima ka politsei- ja piirivalveameti lennusalga kopter. Ants Liigus

Kalamehed eksisid udus Pärnu lahe jääl

Neljapäeval kell 15.51 teatati merevalvekeskuse vahendusel politseile, et Valgerannast Pärnu lahele läinud mees on tiheda udu tõttu eksinud ega leia teed maale.

Abivajaja oli oma hinnangul läinud kalastama umbes kuuseitsme kilomeetri kaugusele. Mehel soovitati paigal püsida, et ta ei satuks laevateele.

Abivajajat asusid otsima kaks Pärnu politseijaoskonna merepäätetoimkonda ja poli-

sei- ja piirivalveameti lennusalga kopter.

Kaks politseinikku läksid mootorsaaniga lahejääle eksinud meest otsima, üks jäi rannale, andes sealt heli- ja valgussignaale. Uduga eksinu kuuliski autosignaali ja võttis suuna maa poole.

Kell 17.36 teatati, et samas piirkonnas on eksinud veel kaks meest, ja otsinguid jätkati. Kõik eksinud mehed jõudsid ise maale ja arstiabi keegi ei vajanud. (PP)

Surmaga lõppenud tööõnnetus tõi karistuse

Pärnu maakohus mõistis neljapäeval kriminaalkorras süüdi mehe, kelle juhitavas saekaatriis toimus tunamullu sügisel töötaja surmaga lõppenud õnnetus.

Ränk tööõnnetus juhtus 2013. aasta 2. oktoobril, kui kahekettalise saemasinast pääses lendu puupind, mis läbis tas saetöötaja südame ning töötaja hukkus silmapilkselt.

Hilisemal uurimisel selgus, et OÜ Rolveroli juhatuse liige Rein, kes oli vastutav tööohutuse eest, ei olnud saemasinala lasknud paigaldada vajalikku turvakardinat. Samuti oli ta jät-

nud tegemata töökeskkonna riskianalüüsi ning lasi töötajad masinaga töötama, kuigi firmal puudus sae kasutusjuhend.

Pärnu maakohus mõistis neljapäeval Reinu süüdi tööohutussõuete eiramises, millega kaasnes inimese surm, ning määras talle 1056eurose rahalise karistuse. Sellest 100 eurot tuleb tal kohe tasuda, ülejäänud summa maksmisest ta aga pääseb, kui ei soorita üheaastase katseaja jooksul uut kuritegu.

Rolverol OÜ jäi süüdi juriidilise isikuna ja peab tasuma 4800 eurot. (BNS)

Kolledžis kõneldi võistu inglise keeles

Kalev Vilgats

Tartu ülikooli Pärnu kolledžis toimus järjekordne piirkondlik kõnevoistlus inglise keeles, kõnelejad olid Pärnu ja Viljandi gümnaasiumideist.

14 osaleja hulgast sõeluti eelvoorus välja kaheksa finalist. Peale ettevalmistatud vieminituse kõne pidi iga rääkija olema valmis vastama žürii küsimustele ja arutlema inglise keeles.

Võitis Veera Huovinen Koidula gümnaasiumi 12. klassist (õpetaja Tiina Hendrikson). Teiseks tuli Helo Liis Soodla Sütevakka humanitaargümnaasiumi 11. klassist (Tiina Kruusmaa) ja kolmandaks Liis-Eleen Kalmer Sütevaka 12. klassist (Urmas Taul).

Traditsiooniliselt oli žüriil ja-gada ergutusauhindu. Parima häälega kõneleja tunnustuse noppis samuti Veera Huovinen, žürii küsimustele vastas kõige paremini Airika Teearu Koidula kooli 12. klassist (Tiitu Tõnisson). Kõige emotsionaalsemalt

kõneles Egert Linkmann Pärnu ühisingümnaasiumi 12. klassist (Anne-Maarja Tammaru). Kõige põhjalikuma uurimistöö oli kõne ettevalmistamisel teinud Pille Riin Kuningas Koidula gümnaasiumi 12. klassist (Tiitu Tõnisson).

Parim arutleja oli Marie-Johanna Univer Viljandi gümnaasiumi 11. klassist (Aari Juhanson) ja kuulajate lemmikuks hääletati Sarah Särav Ülejõe gümnaasiumi 12. klassist (Ene Eisenberg-Lindqvist).

Žüriisse kuulunud Briti suursaadik Eestis Chris Holtby tunnustas kõiki osalejaid tubli taseme ja keeleoskuse eest ja märkis, et vaid mõne kõneleja puhul oli märgata väikest ärevust.

Kõnevoistluse korraldaja Ene Eisenberg-Lindqvist avaldas lootust, et praegu pigem Pärnu-Viljandi maavoistlust meenu-tas vasse kõnepidamise õnnestub järgmisel aastal kaasata Pärnu-maa gümnaasiumide õpilasi ja ärgitada osalema esindajaid mujalt lähematest linnadest.

Tänavustele riigieksamitele registreerus üle Eesti esialgsel andmetel 10 500 eksamisooritajat, kellest 8216 on gümnaasistid, 1474 kutsekoolide õpilased ja 718 varem gümnaasiumi lõpetanud. Kokku tehakse tänavu üle 26 000 eksami.

Vahetusõpilased panevad end kodumaast kaugel proovile

Karin Klaus

Rahvusvahelise ühingu YFU (Youth for Understanding) programmi raames tuleb Eestisse igal aastal mitukümmend noort, kel huvi siinset elu tundma õppida.

YFU pakub haridusliku eesmärgiga kultuurivahetusprogramme üle 60 riigis. YFU rahvusvaheline õpilasvahetus sai alguse 1951. aastal ja tänapäeval osaleb vahetusprogrammides igal aastal kogu maailmast 5000 õpilast vanuses 15–18 aastat.

YFU Eesti rahvusvaheline õpilasvahetuse organisatsioon on loodud 1992. aastal. Sellest ajast peale on Eestist käinud välismaal üle 1000 keskkooliõpilase ja Eestisse tulnud üle 300 välisõpilase.

Huvitavat keelt õppima

Praegu veedab Eestis oma vahetusõpilase aastat 35 noort, kes kõik õpivad siinsetes koolides, piüavad selgeks saada eesti keelt, leida sõpru ja koguda enesekindlust võõral maal hakkamasaamiseks. Enim on Eestis Saksa noori: üle poole vahetusõpilastest. Pärnus elab praegu YFU programmi raames kaks Saksamaalt pärit 16aastast neit.

Jasmina Meyer õpib Koidula gümnaasiumi 11. klassis ja elab oma *host family* ehk talle kodu pakkuva pere juures Eametsas.

“Tahtsin tulla Eestisse, sest see tundus huvitav, Saksamaast erinev väikeriik,” rääkis Jasmina. “Soovisin õppida mõnd huvitavat keelt, sest inglise keelt räägitakse kõikjal Euroopas.”

Neiu valikus olid võimalike vahetusaasta sihtriikidena veel Soome, Taani, Holland ja Norra, kuid kuna Jasmina sai stipendiumi Eestisse, otsustas ta selle riigi kasuks.

YFU vahetusõpilased jõuavad sihtriiki augusti keskpaigas, et enne kooli jääks veidi aega uue paiga ja koduga tutvumiseks.

Jasmina vahetuspere vanemad Katrin ja Madis Ardel ning nende pojad, kaheksa-aastane Marten ja kümnene Mark Sander viisid oma uue pereliikme nende nädalate jooksul Eestiga tutvuma. “Väsitasime Jasminat päris kõvasti, sest sõitsime Eestis palju ringi ja käisime Soomeski,” meenutas pereisa.

“Kõik tundus Eestis alguses nii väike,” tunnistas Jasmina oma esmamuljete põhjal. “Väga raske oli eesti keelega kohaneda, sest ma ei saanud ju algul millegi aru!”

Keel tuleb tasapisi

Kuna YFU vahetusaasta üks eesmärgi on sihtriigi keele õpe, soovitatatakse võõrustaval perele noorega rääkida ainult eestikeeles. Hinnamallidust ei tehta kooli, kui õpilane peab hakkama saama algul täiesti tundmatust keelest õppimisega.

Praegu saab Jasmina koolis võõras keeles õppimisega kenasti hakkama. Tema aitab klassikaaslasti saksa, nemad teada eesti keele kodutöödes. Tüdruku lemmik-tunnid on saksa ja inglise keel, rohkem vaeva tuleb näha mate-

Jasmina Meyer tunneb end Ardelite ehk *host family* juures koduselt, tema süles tunneb end omakorda mõnusalt Ardelite pere kass.

Ants Liigus

siiski sageli vaimselt väga väsinud, sest päev otsa võõras keeles mõelda-rääkida pole kerge.

Jasmina pere suhtlebki neiu-ga eesti keeles, kuid algul võeti appi inglise keelt.

“YFU perede kokkusaamistel on juttu olnud, et Euroopa lastel on kõigil kevadeks eesti keel suus,” rääkis Madis Ardel teiste perede kogemustest. “Aasia noortel on raskem hääldusega, aga ka Jaapani ja Tai lapsed on sihtriigi keele selgeks õppinud.”

Ardelitel oli vahetusõpilase peresse võtmise-ga väike omakasupüüdlilik eesmärk: nii pere-ma kui algklas-sides õppivad pojad soovisid inglise keele oskust praktiseerida.

“Vahetuspereid on selliseidki, kes peale eesti keele ei osata muid keeli, ja nad saavad hakkama, võetaks käed-jalad appi,” teadis Katrin Ardel ja tõi näite pere-mast, kes andis noorele kätte kausi, näitas nelja sõrme ja osu-tas kasvuhoone suunas. “Tomatid said neil igatahes tuppa toodud,” muheles naine.

Enesekindlus kasvab

Praegu saab Jasmina koolis võõras keeles õppimisega kenasti hakkama. Tema aitab klassikaaslasti saksa, nemad teada eesti keele kodutöödes. Tüdruku lemmik-tunnid on saksa ja inglise keel, rohkem vaeva tuleb näha mate-

maatikaga. Talle meeldib, et kool algab tund aega hiljem: Saksamaal tuli kooli jõuda poole kaheksaks.

Harjumatu oli sinne hinnetesüsteem, kuna Saksamaal saavad tublid õpilased hindeks ühtesid, mitte viisi. Kummaleks peab Jasmina Eesti noorte kiindumust telefonidesse, mida isegi tunni ajal käest ei panda. “Kõik kasutatud nutitelefone ja õpetajad ei saa sel-le vastu midagi teha,” tunnistas ta. “Ma küll ei julge telefoni tun-nis välja võtta.”

Pärnakas Saksamaal

Pärnu tüdruk Jenny-Lotta Kuusk sõitis YFU kaudu Saksamaale 2013. aastal ja naasis eelmisel suvel. Mõtte vahetusõpilase ole proovida sai neiu healt sõbrannalt, kes igatses minna aastaks USAsse.

Paraku kujunesid asjaolud nii, et sõbrannal jäi Ameerikasse sõit-mata, aga Jenny-Lotta pakkis kohvrid ja suundus Saksamaa kõige põhjapoolsemasse linnu – Taani piiri äärde Flensburgi.

“Saksamaa polnud mu esimeste valikute seas, sest arvasin, et sinna saab niisama sõita, aga liitusin projektiga viimasel hetkel ja rohkem valikuid polnud,” meenutas tüdruk. “Samal ajal oli see hea võimalus keel korralikult suhu saada, sest just Põhja-Saksamaal räägitakse kõige korrektsemalt saksa keelt.”

di hiiglasliku lennujaamaga võrreldes tüluke.

Pisikeses riigis ja kogukonnas elamine aga oligi Berliinist pärit Xenia vahetusaasta eesmärk. “Eesti on Saksamaaga võrreldes tõesti väike ja isegi Tallinnas on võimalik vanalinnas jalutades YFU õpilasi kohata,” oli neiu algul Eesti mastaapide üle üllatunud. “Mulle meeldib, et väikeses kohas on lihtsam inimesi tundma õppi-da ja oma kohta kogukonnas lei-da.”

Xenia tundis sügisel Pärnu ühisingümnaasiumis kooliteed alustades keelebarjääri tõrju samuti ebakindlust, kuid klassijuhataja ja sõbralike klassikaaslaste abiga hakkas tüdruk peagi eesti keelest aru saama.

“Oma sinise perega räägin põhiliselt eesti keeles ja sõpradega ka. Teen palju vigu, aga läheb paremaks, kuigi on päris tüütu aina küsida “Mida? Mida?”,” tunnistas Xenia.

Oma osa keeleõppesse annab laulmine kooli kooris. Xenia meelest on võõras keeles laulda lihtsam kui rääkida ja neiu naudib kooriproove väga. Kooli ja koori kõrvalt käib Xenia Pärnu loodus- ja tehnikamajas astronoomiariin-gis.

YFU Eesti pakub vahetusõpilastele võimalust osaleda muusika-, teatri-, kino-, kunsti- ja loodusprogrammides ning Xenia on loodusprogrammi raames külas-tanud nii mõndagi kaunist paika. “Lääne-Virumaal jalutasime soos, sõitsime paadiga, õõbisime mere ääres,” lootes neiu sügisese reise. “Oleme käinud Kabli linnuajamas, Keila-Joal nägime koske ja nahkhiiri.”

Eesti loodus on neiu meelest kaunis ja inimesed heatahtlikud. Suurimaks elamuseks peab saksa-lanna päikeseloojangut rabas, mille värvidevärg ümestamatuid emotsioone pakkus.

Puudust tunneb loodusehuviline Xenia vaid mägedest, kus Saksamaal perega sõitaks matka-ma käidi.

Koduigatsus ja keelebarjäär

Sisseelamine läks raskelt. Jenny-Lotta oli koolis saksa keelt teise võõrkeelena neli aastat õpi-nud ja kohalikud arvasid, et ta valdab seda vabalt, sama eeldasid õpetajad koolis. Paraku jäi tüdruk sakslaste tempoka kõnedurina ja raskete koolitöödega häta.

“Algul ainult noogutasin nende jutu peale: “Mhm, mhm”, aga rääkida ei suutnud peaaegu üld-si,” tunnistas Jenny-Lotta. “Riik, linn ja kodu on võõrad, sõpru ei ole, kedagi ei tunne, koduigatsus oli meelethu, kohati mõlesin, miks ma siia üldse ronisin.”

Veidi abi oli Skype'i-vestlus-test lähedastega, kuid palju ei tahtnud neiu oma muredest koo-dustele rääkida. Nemad ju aidata ei saanud, milleks neid asjata kur-vaks muuta?

Muret tekitas kukkumine Austria suusamäel: vigastatud põlve röntgen, teipimine ja arsti-visiit maksid ligemale 200 eurot, mille hiljem küll kattis kindlustus.

Jõuludeks harjus Jenny-Lotta eluga võõrsil, suutis juba saksa keeles edukalt suhelda-õppida ja leidis sõpru. Palju abi oli *host-vanematest*, kes tüdrukut igati toetasid. Kristlastest abielupaar käis igal nädalal kirikus ja sealse koguduse noorte hulgast leidis Jen-ny-Lotta oma parimad sõbrad. Koos hõlud-õega käidi seltskonnatantsu kursustel, mis Saksa noor-te seas on väga populaarsed.

Saksa koolisüsteemi peab Jenny-Lotta Eesti omast väga erinevaks: õpikute faktide tuupimist on minimaalselt, õppimine käib tundides teemade üle aktiivselt arutledes ja töölehti täites, palju tehakse katseid ja õpetajatel jätkub aega iga õpilasele jõud-miseks.

Koolis käiakse peaaegu aasta

Jenny-Lotta Kuusk (vasakul) oma Saksa õdede Johanna ja Friederikega, viimane oli vahetusõpilane Prantsumaal. Erakogu

emaks-isaks hüüdma hakkas. Peres oli veel kaks tütar, kellest vanem just vahetusaastaks Prantsu-maale sõitis.

Koduigatsus ja keelebarjäär

Sisseelamine läks raskelt. Jenny-Lotta oli koolis saksa keelt teise võõrkeelena neli aastat õpi-nud ja kohalikud arvasid, et ta valdab seda vabalt, sama eeldasid õpetajad koolis. Paraku jäi tüdruk sakslaste tempoka kõnedurina ja raskete koolitöödega häta.

“Algul ainult noogutasin nende jutu peale: “Mhm, mhm”, aga rääkida ei suutnud peaaegu üld-si,” tunnistas Jenny-Lotta. “Riik, linn ja kodu on võõrad, sõpru ei ole, kedagi ei tunne, koduigatsus oli meelethu, kohati mõlesin, miks ma siia üldse ronisin.”

Veidi abi oli Skype'i-vestlus-test lähedastega, kuid palju ei tahtnud neiu oma muredest koo-dustele rääkida. Nemad ju aidata ei saanud, milleks neid asjata kur-vaks muuta?

Muret tekitas kukkumine Austria suusamäel: vigastatud põlve röntgen, teipimine ja arsti-visiit maksid ligemale 200 eurot, mille hiljem küll kattis kindlustus.

Jõuludeks harjus Jenny-Lotta eluga võõrsil, suutis juba saksa keeles edukalt suhelda-õppida ja leidis sõpru. Palju abi oli *host-vanematest*, kes tüdrukut igati toetasid. Kristlastest abielupaar käis igal nädalal kirikus ja sealse koguduse noorte hulgast leidis Jen-ny-Lotta oma parimad sõbrad. Koos hõlud-õega käidi seltskonnatantsu kursustel, mis Saksa noor-te seas on väga populaarsed.

Saksa koolisüsteemi peab Jenny-Lotta Eesti omast väga erinevaks: õpikute faktide tuupimist on minimaalselt, õppimine käib tundides teemade üle aktiivselt arutledes ja töölehti täites, palju tehakse katseid ja õpetajatel jätkub aega iga õpilasele jõud-miseks.

Koolis käiakse peaaegu aasta

ringi rattaga, koolihoonete juures on suured rattaparklad. Eesti tüdrukul tuli nii mõnelgi unisel hom-mikul end sundida pool tundi rat-taga ülesmäge väntama, see-eest koju tagasi sõites läks tee nobe-dalt.

Raske ja vahva aasta

Harjumatu tundus Jenny-Lot-tale sakslaste toidulaud: aina sai ja vorstikesed. Maitsvad küll, kuid lisasid kevadeks kümme ki-lo kehakaalu.

Kultuurišoki sai neiu Eesti sõbrannaga kohalikus segasau-nas, kuna seal pole enese bikini-de ja rätikute taha peitmine kom-beks.

Saksa inimesi peab neiu avalateks suhtlejateks, kes võõraste-ga sundimatult käituvad. “Flens-burgi kodutänaval öeldi kõigile tere, aga kui Pärnus oma kodutä-naval tuttava moega vastutulijat teretasin, vaadati mind nagu na-pakat,” võrdles ta saksa suhtle-misstiili kodumaise-ga.

Suve hakul oli võõrustaja-pere ja sõpradega hüvastijät-mine Jenny-Lottale pisarate-rohke, sest polnud teada, kunas armsaks saanud inimestega taas kohtu-takse. Nüüd ootab neiu juba külaskäiku Flensburgi, see-kord väikeste su-vise reisinä.

Suue hakul oli võõrustaja-pere ja sõpradega hüvastijät-mine Jenny-Lottale pisarate-rohke, sest polnud teada, kunas armsaks saanud inimestega taas kohtu-takse. Nüüd ootab neiu juba külaskäiku Flensburgi, see-kord väikeste su-vise reisinä.

Suue hakul oli võõrustaja-pere ja sõpradega hüvastijät-mine Jenny-Lottale pisarate-rohke, sest polnud teada, kunas armsaks saanud inimestega taas kohtu-takse. Nüüd ootab neiu juba külaskäiku Flensburgi, see-kord väikeste su-vise reisinä.

Suue hakul oli võõrustaja-pere ja sõpradega hüvastijät-mine Jenny-Lottale pisarate-rohke, sest polnud teada, kunas armsaks saanud inimestega taas kohtu-takse. Nüüd ootab neiu juba külaskäiku Flensburgi, see-kord väikeste su-vise reisinä.

“Saksamaal veedetud aeg oli kohati väga raske, aga kindlasti üks paremaid aastaid mu elus,” tõdes Jenny-Lotta vahetusaastale tagasi vaadates. “Õppisin seal palju sellist, mida koolis ei õpetata: keelt, suhtlemist, jul-gust, kultuuri-erinevusi. Kel selline võimalus avaneb, kasuta-gi kindlasti ära!”

Saksa inimesi peab neiu avalateks suhtlejateks, kes võõraste-ga sundimatult käituvad. “Flens-burgi kodutänaval öeldi kõigile tere, aga kui Pärnus oma kodutä-naval tuttava moega vastutulijat teretasin, vaadati mind nagu na-pakat,” võrdles ta saksa suhtle-misstiili kodumaise-ga.

Suve hakul oli võõrustaja-pere ja sõpradega hüvastijät-mine Jenny-Lottale pisarate-rohke, sest polnud teada, kunas armsaks saanud inimestega taas kohtu-takse. Nüüd ootab neiu juba külaskäiku Flensburgi, see-kord väikeste su-vise reisinä.

Suue hakul oli võõrustaja-pere ja sõpradega hüvastijät-mine Jenny-Lottale pisarate-rohke, sest polnud teada, kunas armsaks saanud inimestega taas kohtu-takse. Nüüd ootab neiu juba külaskäiku Flensburgi, see-kord väikeste su-vise reisinä.

Suue hakul oli võõrustaja-pere ja sõpradega hüvastijät-mine Jenny-Lottale pisarate-rohke, sest polnud teada, kunas armsaks saanud inimestega taas kohtu-takse. Nüüd ootab neiu juba külaskäiku Flensburgi, see-kord väikeste su-vise reisinä.

Suue hakul oli võõrustaja-pere ja sõpradega hüvastijät-mine Jenny-Lottale pisarate-rohke, sest polnud teada, kunas armsaks saanud inimestega taas kohtu-takse. Nüüd ootab neiu juba külaskäiku Flensburgi, see-kord väikeste su-vise reisinä.

Suue hakul oli võõrustaja-pere ja sõpradega hüvastijät-mine Jenny-Lottale pisarate-rohke, sest polnud teada, kunas armsaks saanud inimestega taas kohtu-takse. Nüüd ootab neiu juba külaskäiku Flensburgi, see-kord väikeste su-vise reisinä.

UUDISED

► ILM

Täna tuleb pilves selgimistega ilm. Aeg-ajalt sajab lörtsi ja vihma. Puhub edela- ja läänetuul 7–12 m/s. Öösel on 0 kuni –5, päeval +3 kuni 0 kraadi.

Kõige soojem ja kõige külmem: 1989 +6,2 1956 –25,3

Homme on pilves selgimistega ilm ja mitmel pool sajab lund ning tuiskab. Puhub põhja- ja loodetuul 7–13 m/s. Öösel on 0 kuni –6, päeval 0 kuni –4 kraadi.

KOLME PÄEVA PROGNOOS

Pühapäev	0...–4
Esmaspäev	–1...–7
Teisipäev	+5...0

Päike tõuseb täna 8.12, loojub 17.01.

Ilmatark

Käesoleval aastal on ilma ennustada lihtne: püsib pehme talveilm, vahel sajab nõrka lund ja lörtsi. Ei märkigi sellest, et lumine talv koos pakasega meile jõuaks.

Seega näitas seapõrn seekord täitsa õigesti.

Neljapäeva öösel oli Lõpel siiski kümme miinuskraadi ja uue nädala algul on õine temperatuur Pärnumaal samuti umbes kümme külmakraadi. Päevane temperatuur püsib aga nullkraadi ligi.

Valitseb edela- ja läänetuulega madalrõhkkond. Sajab nõrka lund või lörtsi, päeval on rohkem sula, öösel aga miinuskraadid.

Arvan, et selline ilm püsib kogu veebruari: natuke külmatab ja siis tuleb jälle sulailm. Nii püsib libeduse oht kogu aeg. Olge ettevaatlikud nii autoga sõites kui jalgsi käies.

Vanasti arvati, et veebruarisula toob külma märtsi ja kui veebruaris kuuseokkad puudenud, hakkab nelja nädala pärast lund sadama.

Ilmar Tiismaa

BAKERY & COFFEE

elleni

PAGARIÄRI & KOHVIK

10. veebruaril avab ukseid

Elleni pagariäri esinduskauplus

Olete oodatud maitsma meie uusi ja vanu haid tooteid!

Saiaakesed otse ahjust!

Degusteerime vastlakukleid

Ootame teid Rüütli 45 E-R 8.30-18.00 L 9.30-16.00 P suletud